

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 88/2011-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 9. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. K. P., K., zastúpeného advokátom JUDr. P. P., K., vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov samosprávy vo volebnom obvode mesta Kráľovský Chlmec konaných 27. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. K. P. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2010 doručená sťažnosť Ing. K. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy v meste Kráľovský Chlmec konaných 27. novembra 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že namieta neústavnosť a nezákonnosť voľby primátora mesta Kráľovský Chlmec, pretože ako kandidát na primátora mesta nebol zvolený za primátora mesta. V týchto voľbách získal 953 hlasov, t. j. viac ako 10 % hlasov

z celkového počtu 3 516 platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby primátora mesta.

Súčasne namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb do Mestského zastupiteľstva v Kráľovskom Chlmci, kde ako kandidát na poslanca získal 707 hlasov a bol zvolený za poslanca mestského zastupiteľstva. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do mestského zastupiteľstva bol 3 464.

Podľa sťažovateľa tieto voľby boli v rozpore so zákonom Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“) jednak v tom, že došlo k porušeniu volebného moratória, k ohováraniu kandidátov, k manipulácii s volebnými lístkami, podozreniu z výmeny volebných lístkov, kupovaniu hlasov a k nezákonnej manipulácii s prenosnou volebnou schránkou. Z týchto dôvodov podal 6. decembra 2010 tiež trestné oznámenie na Okresnej prokuratúre T.

Dôvody porušenia § 30 ods. 1, 2 a 11 volebného zákona sťažovateľ vidí v tom, že *„O polnoci zo dňa 26. 11. 2010 na 27. 11. 2010 neznámy páchatel' rozšíril veľké množstvo letákov (podľa môjho odhadu sa jednalo o niekoľko tisíc kusov), ktoré obsahom mali dehonestovať moju osobu, ako kandidáta na post primátora mesta. Jednalo sa o negatívnu kampaň, ktorá je v rozpore vyššie uvedenými ustanoveniami zákona...“*

Ďalej poukazujem na tú skutočnosť, že aj v deň volieb došlo k porušeniu volebného moratória tým, že pán Á. K., ako zástupca primátora, v rozhovore pre denníky a internetové portály uviedol okolnosti o porušovaní volebného zákona a obvinil zo spáchania týchto skutkov konkrétne politické strany.“

Ako dôkaz uviedol informáciu agentúry S. z 27. novembra 2010, že *«V Kráľovskom Chlmci v okrese Trebišov pozorovatelia nezávislých kandidátov zaznamenali tzv. volebnú reťaz a už na to upozornili štátnu políciu, ktorá podľa nezávislého kandidáta na poslanca mestského zastupiteľstva Á. K. situáciu preveruje.*

Ako vysvetlil K., vo volebnej miestnosti vhodí volič prázdnu obálku do urny, hlasovacie lístky vynesie von a druhý volič vojde s už zakrúžkovanými kandidátmi na lístku

do hlasovacej miestnosti, vloží ich do obálky a vhodí ich do urny, svoje prázdne lístky zoberie von, a tak to pokračuje. „Robia to za päť eur tunajší rómski voliči z ulice L. blok ... a ... Polícia nás informovala, že to už preveruje“ povedal K. ...

Podľa K. aj... „Strana S. a S. zväža rómskych obyvateľov na svojich autách do volebných miestností, strana M. zase kupuje hlasy rómskych obyvateľov za zemiaky, klobásu a mrazené kurčatá,“

Predmetný článok bol uverejnený v mnohých denníkoch celoslovenskou pôsobnosťou. Obyvatelia Mesta Kráľovský Chlmec boli manipulovaní nepravdivými informáciami. Tieto informácie mohli reálnym spôsobom ovplyvniť ich voľbu...

Zastávam názor, že sa jedná o zakázanú volebnú kampaň.».

Sťažovateľ vidí v manipulácii s volebnými lístkami a kupovaní hlasov voličov porušenie nielen volebného zákona, ale aj čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), z čoho odvodzuje záver o neústavnosti volieb do orgánov miestnej samosprávy v meste Kráľovský Chlmec.

Napokon sťažovateľ namieta, že vo voľbách došlo k nezákonnej manipulácii s prenosnou volebnou schránkou. Ako dôkaz predložil ústavnému súdu fotografiu, ktorá mala byť uverejnená v deň volieb na internete (na sociálnej sieti „facebook“). Na nej bola odfotená prenosná volebná schránka, ktorá sa mala nachádzať v pohostinstve „A.“. O tomto prípade mal informovať verejnosť I. P. (kandidát na post primátora v Kráľovskom Chlmci) a Z. N. - obyvateľ Kráľovského Chlmca, ktorých sťažovateľ navrhol vypočuť.

Na základe týchto skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlasuje voľby primátora mesta a voľby do mestského zastupiteľstva vo volebnom obvode Kráľovský Chlmec uskutočnené dňa 27. novembra 2010 za neplatné.“

II.

Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustanovenie § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho právny zástupca.

Z ustanovenia § 59 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb, resp. proti výsledku volieb do orgánu miestnej samosprávy môže podať popri navrhovateľoch uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) zákona o ústavnom súde len politická strana, ktorá sa volieb zúčastnila, 10 % oprávnených voličov príslušného volebného obvodu a kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % hlasov.

Podľa § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri náležitostiach uvedených v § 20 musí obsahovať

a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode,

b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov,

- c) údaje a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e),
- d) návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 ods. 1.

Podľa § 61 druhej vety uvedeného zákona v konaní o sťažnosti kandidáta (§ 59 ods. 1) sú účastníkmi len sťažovateľ a kandidát, proti ktorému sťažnosť smeruje.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa zistil, že táto v predložennom znení neobsahuje všetky obligatórne náležitosti ustanovené v § 20 ods. 1 a v § 60 ods. 1 písm. a) a c), ako aj § 61 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ predovšetkým nepredložil žiadne dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59 v spojení s § 60 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde (kandidátnu listinu a zápisnicu miestnej volebnej komisie pre voľby konané 27. novembra 2010 do orgánov mesta Kráľovský Chlmec), ktoré by preukazovali jeho aktívnu legitimitáciu ako účastníka v konaní pred ústavným súdom.

Návrh sťažovateľa riadne zastúpeného kvalifikovaným právnym zástupcom neobsahuje ani označenie kandidáta, zvolenie ktorého sťažovateľ napáda (advokátom), hoci obligatórnou náležitosťou volebnej sťažnosti podanej osobou, ktorá vo voľbách kandidovala, je v zmysle § 60 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde aj označenie protikandidáta, ktorý bol vo voľbách zvolený (m. m. PL. ÚS 65/07, PL. ÚS 7/08, PL. ÚS 32/2011).

Sťažovateľ navyše v petite sťažnosti namieta údajnú nezákonnosť a neústavnosť volieb na funkciu poslanca mestského zastupiteľstva vo voľbách do mestského zastupiteľstva, v ktorých však bol za poslanca zvolený.

V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd opätovne uvádza, že sťažovateľ je zastúpený advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je

povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05).

Vzhľadom na uvedené nedostatky návrhu na začatie konania, ktoré už boli popísané, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne PL. ÚS 80/07, PL. ÚS 31/2011).

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že vo veci podozrenia z prečinu marenia prípravy a priebehu volieb a referenda podľa § 351 ods. 1 a ods. 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktoré orgánom činným v trestnom konaní písomne oznámil sťažovateľ, rozhodol poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru K. uznesením ČVS: ORP-53/KC-TV-2011 zo 14. februára 2011 tak, že podozrenie z prečinu odmietol, pretože nevidel dôvod na začatie trestného stíhania. Toto rozhodnutie odôvodnil policajný orgán najmä tou skutočnosťou, že oznamovateľ (t. j. sťažovateľ) nevedel uviesť svedkov, ktorí by potvrdili jeho tvrdenia uvedené v trestnom oznámení. V tomto kontexte i ústavný súd k dôkazom označeným v sťažnosti poznamenáva, že pre záver o nezákonnej manipulácii s prenosnou volebnou schránkou nepostačuje bez ďalšieho len preukázanie skutočnosti, že sa prenosná volebná schránka v istom časovom okamihu nachádzala v pohostinstve. Sťažovateľ však nielen neoznačil dôkazy, ale ani netvrdil, že by do tejto prenosnej volebnej schránky boli vkladané hlasovacie lístky inými osobami než voličmi realizujúcimi svoje volebné právo alebo že by bolo s hlasovacími lístkami vloženými voličmi do volebnej schránky iným spôsobom nezákonne manipulované. S prihliadnutím na uvedené je preto dôvodné predpokladať, že vecné preskúmanie sťažnosti by v konečnom dôsledku nevedlo k vyhláseniu volieb primátora mesta, resp. volieb do mestského zastupiteľstva za neplatné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2011